
Portefeuillehouder:	Wethouder B. ten Have
Datum B&W vergadering	21 april 2026
Documentkenmerk:	D/2026/177552 behorende bij zaak: Z/2026/049718

Aan de raad,

Onderwerp:

Financiële jaarstukken en Verordening financieel beheer Recreatieschap Twiske-Waterland

Voorgesteld raadsbesluit/c.q. beslispunten

1. Kennis te nemen het jaarverslag 2025, de jaarrekening 2025, de begrotingswijziging 2026 en de programmabegroting 2027 van het Recreatieschap Twiske-Waterland;
2. Kennis te nemen van de Verordening financieel beheer Recreatieschap Twiske-Waterland;
3. Bijgevoegde zienswijzebrief vast te stellen en deze te versturen aan het Dagelijks Bestuur van Recreatieschap Twiske-Waterland.

Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid

Op basis van artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke regelingen kan de raad zijn zienswijze kenbaar maken over de financiële jaarstukken van Recreatieschap Twiske-Waterland.

Conform artikel 3 lid 6 van de Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Twiske-Waterland wordt de Verordening financieel beheer voor zienswijze aangeboden aan de raden en Staten van de participanten.

Inleiding

Aanleiding

Het werkgebied van het recreatieschap bestaat uit het grondgebied van de gemeenten Amsterdam (Landelijk Noord), Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad en het voormalige Graft de Rijk (nu gemeente Alkmaar). Deze gemeenten (met uitzondering van Alkmaar) nemen samen met Provincie Noord-Holland deel aan de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Twiske-Waterland. Het recreatieschap beheert en onderhoudt recreatieterreinen, natuurterreinen en recreatieve routes en objecten in haar werkgebied. Zij bekostigt haar activiteiten uit inkomsten van huren, pachten, evenementen (in voorkomende gevallen projectsubsidies) en bijdragen van de participanten. Recreatie Noord-Holland is de uitvoeringsorganisatie voor het recreatieschap.

Het Dagelijks Bestuur van Recreatieschap Twiske-Waterland biedt conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen de volgende stukken aan:

- ontwerp jaarrekening 2025 Twiske-Waterland;
- ontwerp begrotingswijziging 2026 Twiske-Waterland;
- ontwerp programmabegroting 2027 Twiske-Waterland;
- Wijziging van de Verordening financieel beheer Twiske-Waterland.

Kader

- Wet Gemeenschappelijke regelingen (WGR);
- Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Twiske-Waterland.

Doelstelling/beoogd resultaat

Een zienswijze te geven op de financiële jaarstukken en Verordening financieel beheer van Recreatieschap Twiske Waterland.

Argumenten en afweging

Ontwerp jaarrekening 2025

De totale lasten van Twiske-Waterland waren het afgelopen jaar €4.229.412,-. Hiervan is €2.845.348,- besteed aan het beheren en onderhouden van de schapsgebieden en voorzieningen. Daarnaast is €622.331,- benut voor het ondersteunen van het bestuur. Dit is inclusief de kosten van het bestuursbureau. Verder is €330.736,- uitgegeven aan veiligheid en toezicht. Tenslotte hebben ontwikkeling en inrichting €428.676,- en algemene dekkingsmiddelen €2.321,- gekost.

De totale baten van Twiske-Waterland waren het afgelopen jaar €4.177.929,-. Hiervan kwam €3.026.621,- uit de participantenbijdrage. Daarnaast bestond €1.047.032,- van de baten uit parkeeropbrengsten, evenementeninkomsten, rentebaten en huren en pachten. Tot slot kwam €104.276,- uit subsidies en (project)bijdragen.

Het financiële resultaat is een beter dan vooraf begroot. De jaarrekening laat over 2025 een negatief resultaat zien van €51.483,-, terwijl een negatief resultaat van €181.793,- was begroot. Het positieve verschil van €130.310,- wordt verklaard door:

- Hogere opbrengsten uit evenementen (€25.000,- positief) doordat de variabele vergoeding, afhankelijk van aantal verkochte tickets, hoger is dan begroot;
- Hogere parkeeropbrengsten (€52.000,- positief) door stijgende bezoekersaantallen die met de auto het gebied in komen;
- Hogere huur- en overige opbrengsten (€25.000,- positief). In 2025 is een huurovereenkomst grond voor woonunits Oekraïners afgesloten en zijn hogere opbrengsten gerealiseerd door onder andere de verkoop van houtsnippers en een subsidie uit het restauratiefonds;
- Lagere kosten voor verzekeringen (€16.000,- positief) onder andere doordat een groter deel van de kosten is doorbelast aan ondernemers dan begroot;
- Lagere kosten incidentele projecten (€15.000,- positief);
- Minder uitgegeven aan externe promotie werkzaamheden dan begroot (€13.000,- positief);
- Lagere externe kosten voor WOO-verzoeken (€10.000,- positief);
- Hogere kosten voor programmasturing (€29.000,- negatief). In 2025 zijn op verzoek van het bestuur bezuinigingsscenario's uitgewerkt. Ook is gekeken naar mogelijkheden om het verdienvermogen te verhogen van bestaande en eventueel nieuwe (commerciële) activiteiten. Daarnaast zijn er extra werkzaamheden gepleegd voor de governance discussie;
- Diverse posten (€3.000,- positief).

Het resultaat van €51.483,- (negatief) wordt onttrokken aan de reserves.

Ontwerp begrotingswijziging 2026

De begrotingswijziging van Twiske-Waterland over 2026 sluit met een toevoeging aan de reserves van €71.606,-, terwijl in de programmabegroting een onttrekking van €117.249,- was voorzien. Het voordelige resultaat van €188.855,- is het gevolg van de volgende voor- en nadelige wijzigingen in de begroting:

- Lagere kosten incidentele projecten (€181.000,- voordeel). In 2025 heeft het AB twee nieuwe bestemmingsreserves vastgesteld, te weten bestemmingsreserve groot onderhoud en vervanging toiletgebouwen en bestemmingsreserve Twiske Poort en is besloten om de uitvoeringskosten te dekken uit deze bestemmingsreserves. Ten tijde van de programmabegroting 2026 waren deze specifieke bestemmingen nog niet beken en is er een algemene stelpost van €200.000,- opgenomen. In deze begrotingswijziging is de stelpost niet meer opgevoerd. Het resterende verschil wordt vooral verklaard door projecten die zijn doorgeschoven van 2025 naar 2026;
- Hogere opbrengsten betaald parkeren (€107.000,- voordeel). Dit wordt verklaard door het toenemend aantal bezoekers dat met de auto in het schap komt en het besluit van het AB, naar aanleiding van het rapport 'bezuiniging en optimalisering financiën', om de parkeertarieven aan te passen (AB vergadering december 2025).

- Lagere participantenbijdrage (€57.000,- nadeel). In december 2025 heeft het AB naar aanleiding van het rapport 'bezuiniging en optimalisering financiën' besloten tot een structurele verlaging van de participantenbijdrage van €44.000,- en een incidentele verlaging van €12.500,-. Deze beide verlagingen van de participantenbijdrage zijn verwerkt in de begrotingswijziging;
- Hogere kosten inzet Programmasturing (€29.000,- nadeel). De laatste jaren zijn de werkzaamheden op het vlak van omgevingsmanagement bij met name deze afdeling toegenomen;
- Hogere advieskosten met betrekking tot wegenverkeerswetgeving (€12.000,- nadeel);
- Overige afwijkingen (€1.000,- nadeel).

Gevolgen voor de participanten

De wijzigingen in de begroting hebben geen financiële gevolgen voor de participanten. De begrotingswijziging geeft verder geen aanleiding om de participantenbijdragen te verhogen. De gehanteerde indexatie voor de participantenbijdrage is conform begroting en bedraagt 3,0%.

Wel is een structurele lagere participantenbijdrage van €44.000,- doorgevoerd en een incidentele lagere participantenbijdrage van €12.500,-, tezamen €56.500,- in 2025 conform het besluit van het AB van december 2025.

Gevolgen voor de reserves

De begrote baten van Twiske-Waterland zijn voor 2026 hoger dan de begrote lasten. Het resultaat voor bestemming is €71.606,- positief. De totale reserves nemen in 2026 met hetzelfde bedrag van €71.606,- toe. Eind 2026 bedragen de totale reserves €5.437.279,-.

Ontwerp programmabegroting 2027

Het recreatieschap zorgt voor instandhouding en waar gewenst en mogelijk aan uitbreiding van het voorzieningenniveau. Dit doet zij met haar beheer, onderhoud en projecten. De ambitie is om daarmee bij te dragen aan:

- Meer biodiversiteit;
- Betere spreiding van de recreatiedruk;
- Breder recreatief aanbod.

De totale begrote lasten liggen €36.000,- lager dan vorig jaar. De belangrijkste verklaringen zijn:

- Actualisering van incidentele projecten (€171.000,- voordeel). Ten opzichte van 2026 zijn de geraamde lasten van incidentele projecten in 2027 aanzienlijk lager. Grote projecten, zoals Landvasten Laag-Holland en de financiële bijdrage steigers Oostzaan en Wormerland, zullen zijn afgerond in 2026. Deze kosten drukken dus niet meer in de begroting van 2027;
- In 2027 houdt het bestuursbureau op te bestaan en zullen de taken worden overgebracht naar Recreatie Noord-Holland. De verwachte besparing is €15.000,- (voordeel);
- Indexering van 2027 ten opzichte van 2026 (€124.000,- nadeel). De bedrijfskosten zijn in 2027 geïndexeerd met 3,24% (nieuwe indexatiemethode op basis van de verwachtingen van het Centraal Economische Plan);
- Extra kosten voor beheer en onderhoud Markermeerdijken (€28.000,- nadeel) ten opzichte van 2026. Gedurende 2026 zullen meer modules worden opgeleverd en dat betekent voor 2027 ook hogere beheer en onderhoudskosten;
- Overige posten (€2.000,- voordeel).

De begrote baten zijn €80.000,- hoger dan de begroting 2026 na wijziging. Dat verschil wordt veroorzaakt door:

- Indexering van 2027 ten opzichte van 2026 (€111.000,- voordeel). De participantenbijdrage is conform de nieuwe indexatiemethode op basis van de verwachtingen van het Centraal Economisch Plan met 3,24% verhoogd. Tevens zijn de huren en pachten geïndexeerd;
- Geen incidentele korting op participantenbijdrage in 2027 (€13.000,- voordeel). In het AB van december 2025 is besloten om, naast de structurele verlaging van €44.000,-, een eenmalige incidentele verlaging van de participantenbijdrage van €12.500,- in 2026 door te voeren. De incidentele verlaging geldt niet meer voor 2027;

- De verwachte subsidie is in 2027 lager dan in 2026 (€50.000,- nadeel). Dit heeft te maken met de afronding van het subsidie project 'landvasten Laag-Holland in 2026. In dat jaar wordt nog €50.000,- subsidie baten geboekt en deze vervalt in 2027;
- Overige posten (€6.000,- voordeel).

Bovenstaande bewegingen resulteren in een hogere toevoeging aan de reserves van €115.568,- (voordeel) ten opzichte van de toevoeging in 2026 (van €71.606,-). De totale toevoeging in 2027 komt daarmee op €187.174,-. De stand van de totale reserves bedraagt per 31-12-2027 naar verwachting €5.624.452,-.

Risicobeheersing

De belangrijke risico's voor Twiske-Waterland zijn:

- Verminderde inkomsten door: afgelaste evenementen;
- Verminderde inkomsten door: beleid;
- Milieuvervuiling van bv. grond/water;
- Overmacht door: Pandemieën/(vogel)ziektes, predatoren en nieuwe invasieve soorten;
- Overmacht door: Klimaatveranderingen (brand/hittestress/droogte/stormen/verzilting/piekbuien).

De kwantificering van de risico's leidt tot een gewenst weerstandsvermogen van €762.500,-. De huidige weerstandscapaciteit ligt boven het niveau van de berekende risico's.

In 2026 hanteert het recreatieschap voor de prijsindexatie het inflatiecijfer volgens het CBS (gemiddeld CPI eerste 6 maanden (jan-juni) van 3,0%. Het indexatiecijfer voor 2027 is volgens de nieuwe indexatiemethode 3,24% (CEP), hierbij gaat het om een voorspelling van 2027. De daadwerkelijke kostenstijging gedurende het werkelijke begrotingsjaar kunnen hoger of lager uitvallen dan de CEP als voorspelling aangeeft.

Het personeel van de uitvoeringsorganisatie is niet in dienst van het recreatieschap, maar in dienst van Recreatie Noord-Holland NV, waardoor dit indexatiecijfer niet van toepassing is op de 'inzet RNH'. De gehanteerde index voor 2026 is 4,5% en voor 2027 4,0%.

Voor gemeente Landsmeer bedraagt de participantenbijdrage in 2027 €52.758,-.

Verordening financieel beheer

Bij de vaststelling van het kader voor begrotingsrechtmatigheid heeft het algemeen bestuur besloten om in lijn met de uitspraak van de commissie BBV het kader op te nemen in de Verordening financieel beheer. Dit is verwerkt in artikel 22.

In artikel 13 is vastgelegd dat de uitvoeringsorganisatie voortaan bevoegd is om de afschrijfcategorieën en -perioden aan te passen. Hiermee wordt voorgesteld dit type uitvoeringszaken niet langer op bestuurlijk niveau af te doen.

Verder zijn de fiscale aspecten (artikel 12) geactualiseerd. Voor deze aspecten vindt afstemming plaats met de Belastingdienst. In overleg met de fiscaal adviseurs van de participanten en externe adviseurs is vastgesteld dat de recreatieschappen voor de btw geen ondernemersactiviteiten verrichten met uitzondering van het faciliteren van grote evenementen en het betaald parkeren. Het recreatieschap handhaaft daarom het standpunt om geen gebruik te maken van de koepelvrijstelling, zoals ten onrechte in de voorgaande versie van de Verordening was opgenomen.

Zienswijze

In de jaarstukken, begrotingswijziging en programmabegroting zijn geen financiële bijzonderheden gevonden. Ook zijn er geen bijzonderheden gevonden in de Verordening financieel beheer. Om deze reden wordt het college voorgesteld om aan de raad voor te stellen, in te stemmen met bijgevoegde zienswijze, waarin staat beschreven dat er geen opmerkingen zijn op de financiële jaarstukken en Verordening financieel beheer van Recreatieschap Twiske-Waterland.

Risico's

Niet van toepassing.

Financiële aspecten

Voor gemeente Landsmeer bedraagt de participantenbijdrage in 2027 €52.758,-. Dit past binnen het budget.

Duurzaamheid

Het voorstel kent geen duurzaamheidsaspecten.

Uitkomsten advies en inspraak:

Niet van toepassing.

Communicatie

Volgens de Wet Gemeenschappelijke Regelingen kunnen de deelnemende gemeenten binnen twaalf weken een zienswijze over de stukken naar voren brengen. Het Dagelijks Bestuur voegt de commentaren waarin de zienswijzen zijn vervat bij de ontwerp-programmabegroting en de begrotingswijziging en legt deze voor aan het Algemeen Bestuur. Het algemeen bestuur neemt op 1 juli a.s. het besluit om de jaarstukken vast te stellen. Deze worden dan vóór 15 juli 2026 ter goedkeuring toegezonden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Bijlagen

- B1. Zienswijze financiële jaarstukken
- B2. Uitnodigingsbrief zienswijze jaarstukken
- B3. Jaarstukken 2025
- B4. Begrotingswijziging 2026
- B5. Programmabegroting 2027
- B6. Infographic Jaarstukken 2025
- B7. Verordening financieel beheer
- B8. Verordening financieel beheer was-wordt lijst

U wordt uitgenodigd tot besluitvorming over te gaan.

namens het college van burgemeester en wethouders van Landsmeer,

L.A. (Léon) de Lange
Burgemeester

M. (Menno) de Haan
Gemeentesecretaris

Portefeuillehouder:	Wethouder B. ten Have
Datum raadsvergadering	28 mei 2026
Documentkenmerk:	D/2026/177552 behorende bij zaak: Z/2026/049718

De raad van de gemeente Landsmeer

Gelezen het raadsvoorstel van het college, voorstelnummer: D/2026/177552 behorende bij zaak: Z/2026/049718

Gehoord de behandeling in de commissievergadering.

Raadsbesluit

1. Kennis te nemen van het jaarverslag 2025, de jaarrekening 2025, de begrotingswijziging 2026 en de programmabegroting 2027 van het Recreatieschap Twiske-Waterland;
2. Kennis te nemen van de Verordening financieel beheer Recreatieschap Twiske-Waterland;
3. Bijgevoegde zienswijzebrief vast te stellen en deze te versturen aan het Dagelijks Bestuur van Recreatieschap Twiske-Waterland.

De raad van de gemeente Landsmeer,

C.L. (Caroline) Hageman,
griffier

L.A. (Léon) de Lange
voorzitter